

ROSMA KÜLA

ÜLDKOOSOLEKU PROTOKOLL

Rosma

18.01.2010

Järgmise koosoleku aeg: kokkuleppel

Algus: 18.00

Lõpp: 20.20

Juhatas: külavanem Tõnu Lõbu

Protokollis: Ülle Adamson

Koosolekust võttis osa: (lisatud allkirjastatud nimekiri)

Kutsutud: Põlva valla volikogu esimees, PRIA juhataja ja Taevaskoja külavanem Ahti Bleive, Rosma kooli esindaja Tiina Länkur ning kõik külaelanikud.

Päevakord:

1. Taevaskoja küla praktilisi kogemusi europrojektide esitamisel ja läbiviimisel. Ahti Bleive
2. Rosma kooli territooriumi detailplaneering. Rosma haridusselts.
3. Muudatused ja prioriteetid küla arengukavas.
4. Vaba mikrofon.
5. MTÜ Rosma Küla Selts tegevused ja plaanid.

Esimene päevakorra punkt (mis lõpuks haaras ka kolmandat ja viiendat punkti):

Sissejuhatus:

Nagu tavapäraselt, kuulutas külavanem Tõnu Lõbu Rosma küla üldkoosoleku avatuks ja andis sõna esimesele külalisele.

Ahti: Tutvustan ennast kui viimaseid päevi tegutsevat Taevaskoja külavanemat.

- Järgnes väike kahin, aga kui taibati, et asi ainult selles, et ajalised volitused lõppevad, oli jutt kindel, et küll tagasi valitakse.

Tõnu: Seepeale meenub mullegi, et soovin Rosma külavanema ametist tagasi astuda. See on seoses uue töökoha ja uue tööajaga, lihtsalt kõike ei jõua.

- Valitseb üldine hoiak, et nii see nüüd küll ei lähe!!!

Ahti: See on ettekääne. Kohustusi ja ülesandeid peab delegeerima, mitte üritama kõike ise ära teha, nii ei jõuaks ju keegi.

- Seepeale Tõnult kerge muie, millest igaüks luges välja, mida sel hetkel vajalikuks pidas.

Ahti: Taevaskoja küla hakkas aktiivselt tegutsema aastal 2002. Vald tahtis maha müüa Taevaskoja raamatukogu hoonet, ostjagi oli juba Soomest olemas. Külaelanike otsus oli müügi

vastu üllatavalt ühine ja nii hakatigi koos tegutsema ja selline olukord liitis külarahva ruttu tervikuks. Küla lubas raamatukogu II korruse kasutusele võtta ja korda teha. Kokku tuli üle 40 inimese ja liitus MTÜga. Kasutati ära Kagu-Eesti Partnerlust, nüüd LEADER programmid. Järjest olulisemaks läheb PRIA viimaste aastate külade meede, kui üle ei vaadata ministeeriumi poolt ja kärpeid ei tehta.

Esimese asjana osteti arvuti ja õpetati pensionäridele arvuti kasutamist.

Siis projekt, et saal korda, kuna rahval ei olnud kusagile koguneda.

Igal aastal kirjutame viis projekti. Ka ürituste tarbeks. Üritusi on kombineeritud erinevate teemadega ja raha on saadud.

Kohaliku omaalgatuse projekt, nüüd on sellega veidi keerulisem, kuna raha vähem.

Valla kultuurkapital, boonuseks kõige lihtsam meede, isegi aruandlust ei nõutud. Soovitan.

Maaelu edendamise sihtasutus. Selle raames andsime välja voldiku Taevaskoja vaatamisväärsuste kohta, sest selle järgi oli vajadus ja sellist ei olnud varem.

Kokku oleme kirjutanud 35 projekti. Üle kahe miljoni krooni oleme toonud valda.

Avatud Tulekoda on neist suurim. Kutsun kõiki avamisele!!! Raamatukogu puukuur tehti korda. Nüüd on seal puudekuur ja varjualune 40-50 inimesele ja grillkoda. See moodustab 50%. Valla poolt tuli omaosalus, kui idee on hea ja tahtmine teha, siis vald alati toetab.

Liikmemaksuga on nii, et see on suht sümboolne summaaastas. Põhiline raha tuleb sisse saali rendist ja üürist.

Koolitame kohalikke elanikke giidideks. See teenus tooks raha sisse. Algsetest huvilistest on ainult kaks inimest järele jäänud, aga nemadki tegutsevad omal käel nüüd.

Siis sai kokku kogutud vanad fotod, need skännitud ja koostatud püsiekspositsioon. Raamide jaoks saadi raha kohalikust omaalgatusest. Taevaskoja on noor küla, aga huvitavaid fotosid tuli ikkagi, näiteks metsavendadest ja hüdroelektrijaama ehitamisest.

On paigaldatud Taevaskoja väravasse ehk poe juurde infotahvel, millest paljudel abi.

Heakorralgud igal kevadel. Turiste palju ja prügi ka palju.

Korvpalliplats rajatud. Tegelikult oli suurem puudus tantsuplatsist, aga nüüd saab mõlemat teha.

Raudtee äärde rajatud võrkpalliplats, noored kogunevad pea igal õhtul sinna ja ilusa ilmaga ei ole see tõesti pea kunagi tühi.

Esimene ekskursioon sai korraldatud, seekord Võrumaale Tiit Niilo kodukanti. 40 inimest sai sellest osa ja kõik Võrumaa vaatamisväärsused vaadati üle. Paljud vanemad inimesed polnud aastakümneid sellist sõitu saanud ette võetud ja väga rahul sellise reisiga.

Üritavad loodusobjekte taastada. Näiteks Kimera org, taastati rada sinna ja sealt saab otse Väiksesse Taevaskotta. See kaardistatakse sel aastal.

On tehnikat ostetud, suuremad makid, millega saab ka väljas muusikat lasta.

Kevadel tuleb külakiik, külaelanikel vaja eelnevalt teha teatud tööd.

Majade numbrid ja tänavate nimed. Kaks või kolm korda tellisid juurde, sest kõike ei suutnud ette näha, näitaks tühjad krundid tuli nummerdada. Paigaldus tehti ise ja siiani kõik OK!

Külas tegutseb kaks seltsingut, vallast vastav toetus saadud:

1. Pensionäride Klubi – teevad kõiksugust peenemat näputööd ja viimasel ajal tegelevad lausa kunstiga, juhendaja neil omast käest õnneks võtta.
2. Noored ja sportlikumad – tervislikud eluviisid, jooga treeningud, palju rahvast käid Põlva linnast, kohalikud millegipärast taandunud, algul oli kohalike huvi suurem.

Toimub kohalike koduaedade konkurss. Peale seda on kõigi koduaedade olukord tublisti paranenud, kes see ikka tahab umbrohus aeda esitada.

Projektidega nii, et üks inimene ei jõua kõigega tegelda. Tööjaotus peab olema. Erinevad inimesed kirjutavad projekte, see peab ka vastutuse võtma ja dokumentatsiooni ja aruandluse esitama. Kui on uuemad teemad, siis tuumik arutab ühiselt seda.

Taevaskoja külaelanikud ei ole hullult aktiivsed, aga alati saan kindel olla, et iga ilmaga leian 10 meest, kui on vaja midagi ühiselt ära teha. Naiste poole pealt sama. Tuumik tegutseb

aktiivselt, teised tulevad kaasa küll. Enam ei ole küsijaid, et kui ma seda teen, mis mina selle tegemise eest siis kasu saan?

Tõnu: Paljud projektid on pika rahastusega, kas ehitusperioodil saab ka akteerida? Omafinantseeringu vastutus suur?

Ahti: Menetlusajad on pikad. Vald andis volituse, garantii, et tasuvad oma finantseeritava osa.

Indrek: Nüüd võimalik teha ka eraomanike projekte selliste rahastustega. Rosma kooliga ka nii.

Ahti: Vaja on koostada projektide andmebaas, erinevad projektid kokku korjata ja algajale oleks see suureks abiks projektide kirjutamisel.

Indrek: Mida teha, kui oma külas ei ole sellist inimest?

Ahti: Indrek, sina ise saad küll sellega hakkama!!!

Indrek: Vallas on arendusnõunik, kas võime seda teenust kasutada?

Ahti: See ei ole päris hea, kui lasta kõik temal teha, kuigi jah, see on üks osa tema tööst.

Indrek: Nõunik peab tulema selgitama ja nõu andma ikka.

Ahti: Seda ta küll võib teha. Nõuandeid on hädasti vaja, meil läks kunagi ühe ostu kuupäev üks päev üle projekti ajaperioodist ja seda ei rahastatudki. Periood oleks võinud ju pikem olla, aga ...

Indrek: Vallal pole ju ettekujutust külade tegemistest ja plaanidest, kas vald planeerib omaosaluse suurust ette? Kas tulevikus ka nii?

Ahti: Külavanemate fond. Sellest ei rahastataks 100% projekte, oleks kaasfinantseerimiseks.

Indrek: Kas investeringute kava ei ole olemas?

Ahti: Arengukavas ei ole võimalik planeerida rahastust.

Indrek: Mis projektid on lukus?

Ahti: Põhimõtteliselt ei ole midagi lukus! Kultuurile saab esitada kaks korda aastas, külavanemate fond olemas. Võrdne kohtlemine külade vahel. Erandolukord nüüd, kus Tännassilma tahab tagantjärele raha saada, kuigi alguses arvasid, et ei taha. Mida varem vald teab plaanidest, seda parem.

Indrek: Rosmal on külaselts moodustatud aprillis 2009.

Ahti: Siis on kõik vajalikud ajapiirid ületatud ja kõik õigused olemas.

Indrek: Sildid?

Ahti: Selle peaks küsima külavanemate rahastusest.

Indrek: Kas Rosma siltide rahastamine on vallast läbi käinud?

Ahti: Volikogu ei ole seda kinnitanud.

Tõnu: Siltide teemal on suheldud lausa sotsiaalministeeriumi ametnikuga, neil sellised imelikud soovitusel, ega nad käskida ju ei saa. Riina tegeleb asjaga. Valla poolt on raha küsitud. Lisa küsida LEADERist. Silt on silt, siis juba kaart ka ära teha. Kuidas paigaldamine läks?

Ahti: Meie panime lihtsalt tänavate sildid ülesse, eelnevalt muidugi kooskõlastasime maaomanikega.

Indrek: Nüüd vist nõutakse ehituslube?

Ahti: Jah, nõuda võib ju tänapäeval kõike. Meil hea näide, tahame kaardistada Suure Taevaskoja lähedal olevat Lõuna-Eesti üht suurimat metsavendade punkrit, et infotahvel sinna. Kuna tegemist on riigimaaga, tahtis RMK selle paari ruutmeetri eest algselt saada igal aastal korralikku maarenti ja kõik ehitusload jne!!! Selgitasime, et teeme nende eest töö ära ja muudame metsa mineku atraktiivsemaks, aga nemad ajasid ikka oma. Lõpuks saime kaubale ja maksime ühekordse tasuna 100 EEK. Selle aasta kevadel paigaldame vastavad sildid ja tahvli. Külameede läheb selle nädalaga lukku.

Tõnu: Vaja siis LEADERisse projekt kirjutada.

Ahti: Hoiaksite sellega valla raha kokku. Kevadel kohaliku omaalgatuse projekt. Piire ei ole. Heakorra teema sisse kirjutada ja siis sellega OK!

Indrek: Olukord on suurepärase, aga mitte lootusetu!!!

Andres: Mitu projekti on tagasi lükatud?

Ahti: Ainult üks, kuna see sai esitatud valesse taotlusse.

Tõnu: Kui palju on Põlv vallas tegutsevaid külaseltse?

Ahti: Põlva vallas seitse aktiivset tegutsejat.

Indrek: Kas valla spordipäev toimub?

Ahti: Kindlasti toimub!!! Korraldame selle võib-olla hoopiski Taevaskojas. See olevat võitja kohustus (o: Ainus miinus meil, et suurt parklat ei ole, aga muidu on kõik tingimused olemas. Auhinnad ja muu seesugune tuleb ikka spordiliidu kaudu.

Indrek: Kas Mammaste küla ka tegutseb?

Ahti: Korrusmajade elanikud ei tunne ennast külaelanikena ja sellist vajadust koos midagi suuremat ära teha. Aga nüüd on kuulda, et LIFEi piirkonda hakkab miskit koonduma.

Tõnu: Mingi aeg olid Mammastes korteriühistud päris aktiivsed.

Ahti: Tõde on see, et läbi sellise tegutsemise saavad valla objektid korda. Külad teevad valla eest teatud tööd ära, seepärast ka vald toetab.

Indrek: Kui elujõuline on Taevaskoja külaseltsing?

Ahti: Noortega on probleem, võtavad alguses vastutuse, aga ei kannu seda lõpuni. Seltsingusse on tulnud juurde üksikuid uusi huvitavaid inimesi, otsivad ise meie kohta infot ja tunnevad huvi. Ongi tunne, et sisserännanutest saavad vahel aktiivsemad tegijad kui kohalikest.

Toomas: Rosmal ei ole ju nn keskuses maad, kuhu midagi rajada.

Andres: Kinnisvara arendust uurima.

Toomas: Rosma krossirada teavad kõik, aga mis see Põlva on, paljud pole kuulnudki.

Indrek: Päkamägi peaks valla maa olema.

Andres: Intsikurmu veski, teisele poole planeeriti suurt ehitust.

Indrek: Eramaale võib ka rajada, vaja teha pikaajalised kasutuslepingud.

Tõnu: Jah, viie aasta lepingud on liiga lühikesed, paarikümne aastane oleks paras. Kas nüüd peavad olema notariaalsed lepingud?

Tiina: Rosma koolil on plaanis spordiväljak rajada. Palliplatsi plaan ka. Sellega ei teki ka hiljem probleemi, et kelle oma ja kas ikka saab kasutada.

Ahti: Osapoolte koostööprojektidega läheb alati paremini. Plusspunktid antakse sellistele.

Indrek: Meil on vaja arengukava üle vaadata. Lisada juurde muuseum, spordiväljak, käsitöökoda jne.

Tõnu: Külakeskus võib olla mitmes kohas laiali.

Tiina: Jah, külakeskus ei ole konkreetne maja, on erinevad rajatised.

Indrek: Külakeskus on Rosma puhul PÄKAMÄGI ja siis edasi kõik sinna ümber koonduv.

Allan Maila: Linnamägi, sellega seoses on vallale tehtud mitmeid ettepanekuid, mis on nendest plaanidest saanud? Kas Linnamäe tee saab musta katte alla, nüüd on ju vee- ja kanalitrassid rajatud?

Tõnu: Selle kohta on vallas kinnitatud detailplaneering.

Indrek: Planeeringus on sees, aga rahaliselt ei ole sees.

Ahti: Himmaste kergliiklustee on esimeses järjekorras rahade ootel.

Indrek: Teehoiukava.

Tõnu: Sooküla – Peri lõiku uuendatakse. Ei tea Linnamäe rahastuse kohta midagi hetkel.

Ahti: Vallal ei ole selliseid ressursse kindlasti praegu. Kas Rosma külas on seltsinguid?

Tõnu: Jah, Uibo juurde käib käsitöölise seltsing kokku. Ja nemad on ka raha saanud.

Indrek: Üle 40ne inimese ei ole koosolekutel kohal olnud. Koristustalgutel on olnud igal aastal palju rahvast ja külapäeval oli ka üllatavalt palju kohal.

Ahti: Meil on nii, et MTÜ liikmed saavad olenguteks poole hinnaga saali rentida. Mingi poonus peab omadele alati juures olema.

Indrek: Karla, teeme nii, et külapäeval MTÜ liikmetele õlu poole hinnaga (o:

Karla: Siis oli kõigile poole hinnaga, tavaliselt küsin rohkem. Aga kui kraami toote, teen veel odavamalt.

Teine päevakorra punkt:

Tiina: Rosma kooli poolt selline jutt, et investeringutoetus meede 3. 2 läheb peagi lukku ja selleks ajaks on raske midagi ühiselt paberile saada.

Meil on plaanis nn Rohelise maja ehitus. Mõte tuli sellest, et meil on olemas nn rohelistest ehitusvõimalustest teadlikud lapsevanemad, kes igati kursis ka ökoloogilise elustiiliga. Sellel teemal rääkima ei saanud tulla pädev inimene ja seepärast pikemalt ei hakkagi seda teemat lahkama.

Rosma kooli on 3. veebruaril 2010 võimalus tulla kuulama Erkki Peetsalu, kes räägib kogukonna elust säästval printsiibil.

Ettevõtlus oleks omadele tasuta, ruume saab ka rentida, käsitöö huvilised saaksid koguneda, kool ju kasutaks neid ruume tavapäraselt kella 14.00 ja edasi oleksid ruumid külarahva kasutada. Praegused ruumid koolil endalgi kitsad, seepärast vajadus igati olemas.

Tehnoloogiliselt ei oska tõesti kõike selgitada, aga põhimõtte selles, et saaks kõike paremini ära kasutada.

Johannes Käis juba omal ajal tegutses teisiti ja võiks ju jätkata.

Sellest peaks saama multifunktsionaalsem hoone ja siis peaks ka kasutus väga tihe olema. Detailplaneering on meil tehtud.

Indrek: Ei ole ju vahet, kumb teha enne, kas spordiplats või Roheline maja.

Tiina: Tunduvalt realistlikum on esimesena toetus saada spordiplatsile.

Indrek: Üritan ühendust võtta ja uurida sellise platsi kohta, nagu Ehitajate tänava piirkonda sai.

Tiina: Meede 3. 2 lubab nii projekteerimist kui ka ehitamist.

Indrek: Jalgpalliliit osaleb 1/3 maksumusega miniväljaku rajamisel. Võimalused sellel väljakul päris suured – korvpall, käsipall, jalgpall. See on ka suht vandalismikindel ja turvaline ka. Platsi mõõdud peaksid olema laius 15 m ja pikkus 25 m.

Tõnu: Kas on vajadus endiselt alajaama ümbertöstmisel?

Tiina: Ei ole vist vajalik ümber tösta. Piirded ka sellest rahastusest võimalik saada.

Indrek: Väike nõue on, et miniväljakule peab olema paigaldatud UEFA reklaamtahvel, aga sellega ei tohiks ju probleemi olla.

Indrek: Jalgpalliliiduga ei ole probleemi, nendele oleks lausa põnev see sellisesse väiksesse kohta rajada.

Tõnu: Kui ühiselt teha, siis see idee peab olema kindlasti arengukavas sees.

Indrek: Rosma Veskil nüüd üks omanik ja asjaajamine tundub lihtsam. Nüüd tuleks päevakorda muuseumi rajamine, igati atraktiivne saaks. Heitile teeme ettepaneku, kas võib katuse vahetada?

Heiti: See saab olema peresisene kokkulepe, aga igati poolt sellele. Aga kes projekti kirjutab?

Tõnu: Selle veski peaks kaardistama, püsinäituse paigaldama, koguma peaks veski teemalisi vanu asju ja neid eksponeerima.

Ahti: Teil on vaja koostada arengukava jätkuks tegevuskava.

Tiina: Ja muuseumi teema tuleb kirjutada arengukavasse sisse. Tegelik nägemus vaja pidevalt kirja panna, välja tuua põhjendused ja lahendused. Näiteks praegu lahendusena muuseum.

Indrek: Külapäev võiks ka kujuneda lõpuks küla peale laiali, selliseks omanäoliseks ja vanas stiilis tegutsemiseks. Nii et arengukava vaja kiiremas korras ümber kirjutada.

Toomas: Veski mõte hea, muuseumi mõte lausa väga hea!!!

Indrek: Selge see, et kooli ei saa panna püsti külapidu, kohe probleemid.

Tõnu: Et ühe päevane kõrts aastas?!

Tiina: Olen nõus ka aitama arengukava ümber kirjutamisel.

Indrek: Taevaskojas on külastusobjekte hulga, mis meil Rosmal on?
EPKINI maja!!!

Kaarel: See on Timmo (Konspek OÜ) oma.

Indrek: Volitus edasi tegutsemiseks. Arendusnõunik igati nõus meid abistama. Ja Tõnu, sa ei pane veel ametit maha!!!

- Järgnes hea sumin ja kinnitus sellele mõttele.

Tõnu: No ei vea lihtsalt välja.

Ahti: Vägisi ei saa.

Tõnu: Nimed kirja, kes mida teeb.

Ahti: Moodustage töögrupid arengukava uuendamiseks.

Tõnu: Arendusnõunik kutsuda ka appi.

Indrek: Tõnu, saada Toomasele MTÜ avaldus.

Ahti: Taevastojas on nii, et MTÜst välja astujaid on vähe.

Tõnu: Rosmal ei ole sellist võimalustki (o:

Ahti: Taevaskojas nii, et kui on kaks aastamaksu tasumata, siis automaatselt kirjutatakse välja.

Indrek ja Tõnu: Töögrupid?

Indrek: Ahti, kas see külavanema amet on siis tõesti nii hull???

Ahti: EI OLE!!!

Toomas: Tõnu, tee enne veel midagi suurt ära ja siis vaatame.

Indrek: Kas on vajadus kindlaks määrata uus koosoleku aeg arengukava muudatuste kinnitamiseks?

Tõnu: Need saab teha jooksvalt, paneme protokollid kirja ja toimib.

Ahti: Parandatud versiooni võib valda tuua, tuleb kasuks.

Tõnu: Vald ei saa siis keelduda.

Ahti: Valla arengukavasse pannakse sisse siis rahastuse pool.

Indrek: Paneme siis Heiti ja Kaarel veski teemal kirjutama appi.

- Heiti noogutab vaikselt.

Ahti: Tegevuskavale ajaline mõõde anda, midagi suurt ei ole vaja teha.

Indrek: Linnamägi sisse kirjutada.

Tiina: Ja pikendada kehtivusaega.

Andres: Olen nõus aitama.

Ahti: Silmake TAEVASKOJA lehekülge, külastajaid palju.

Tõnu: Saatke 3. veebruari info ka laiali kooli poolt.

Ahti: Suure infotahvliga oodake veel, vald tahab selle teemaga ühist joont ajada ja see on päevakorras.

Tõnu: 25. veebruar läheb LEADERi rahastus lukku, peab kiirustama.

Ahti: Vallal nägemus, et küladel ühtse disainiga sildid/numbrid. Värvideks roheline/valge.

Kersti: Mis on Päkamäe arendamise teemast saanud, Liial oli ju palju tööd tehtud ja projektid olemas? Oli plaanis haljastus korda teha ja lilled istutada.

Indrek: Jah, sinna Päkamäe astmele oli ju plaanis rajada väike kõlakoda ja pingid ja kiik ja ...

Tiina: Et selline otstarbekas plats rajada.
Olen igal pool toimkondades sees, kas võin lahkuda?

Tõnu: Kus meeskonnas Toomas sees on?

Toomas: Kui saan läbi Keskkonnaameti midagi aidata.

Tõnu: Paneme siis meeskonnad kirja:

1. Arengukava uuendamise meeskond – Tiina, Tõnu, Indrek, Heiti, Toomas
2. Siltide projekti meeskond – Andres, Taivo, Rein, Toomas, Tõnu, Liia
3. Külapäeva projekti meeskond – Tõnu, Taivo ja kõik teised kohalolijad

Toomas: uus istung peaks toimuma kaks nädalat varem, et jõuaks midagi ära teha.

Tõnu: Ja kokkulepe, et kõik arengukava muudatused/parandused saata Rein Toomese e-posti aadressile rein.toomes@gaas.ee

Ahti: Aitäh kutsumast! Küsige ikka.

Tõnu: Täna kõiki osavõtu eest ja kuulutan Rosma küla üldkoosoleku lõppenuks.

(Kelleaeg näitab 20.20)

Allkirjastamine:

.....

Tõnu Lõbu
Koosoleku juhataja

.....

Ülle Adamson
Koosoleku protokollija